

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 7279
Den 25. oktober 2023

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 38 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 13. oktober 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. 38 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

”Vil ministeren oversende en beregning til udvalget af klimaeffekten ved at genindføre de oprindelige randzoner, som blev vedtaget med Lov om randzoner af Folketinget den 26. maj 2011, jf. lov nr. 591 af 14. juni 2011, der indebar, at der skulle udlægges op til 50.000 hektar dyrknings-, sprøjte- og gødningsfrie randzoner på landsplan på op til 10 meter langs alle åbne vandløb i landzone og for søer med et overfladeareal på mere end 100 m² i landzoner, og som blev ophævet endeligt med Lov om ophævelse af lov om randzoner?”

Svar

Følgende oplysninger er baseret på rapporten ’Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget – 2023’¹, udgivet af Aarhus Universitet, nærmere bestemt afsnit 8.2: ’Udyrkede bræmmer langs vandløb og søer på mineraljord’:

Rapporten opgør den samlede klimaeffekt af udyrkede bræmmer til at være 2.787 kg CO₂-ækvivalenter per hektar. Den samlede effekt stammer fra fire forskellige bidrag, herunder reduktionen i lattergasemission fra kvælstofgødning, ammoniakfordampning og nitratudvaskning, øget kulstoflagring, udeldelse af kalkning samt eliminering af fossilt energiforbrug ifm. dyrkning.

Under antagelse af et bræmmeareal på 50.000 hektar jf. Lov om randzoner af Folketinget den 26. maj 2011, vil den samlede klimaeffekt af bræmmer dermed være 139.350 t CO₂-ækvivalenter.

Dette tal er dog et groft estimat af total-effekten og tager således ikke højde for, at der allerede er krav om etablering af bræmmer, dels i vandløbslovens § 69 (2 meter bræmmer) samt i det fra 2023 indførte

¹ Andersen MN, Adamsen AP, Hansen EM, Thomsen IK, Hutchings NJ, Elsgaard L, Jørgensen U, Munkholm L, Børgesen CD, Sørensen P, Petersen SO, Lærke PE, Olesen JE, Børsting CF, Lund P, Kjeldsen MH, Maigaard M, Villumsen TM, Dalby FR, Kai P, Nørremark M, Blicher-Mathiesen G, Audet J, Bruus M, Krogh PH, Kronvang B, Winding A, Kristensen HL. 2023. Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget - 2023. 305 sider. Rådgivningsrapport fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet, leveret: 28.09.2023.

GLM4-krav i EU's landbrugspolitik, hvor bræmmerne udvides til i alt 3 meters bredde for alle landbrugsbedrifter, som ansøger om grundbetaling. Det er i førnævnte rapport estimeret, at overgangen fra 2 til 3 meter bræmmer har ført til et ekstra bræmmeareal på 5.000-6.000 ha, afhængig af hvor meget udyrket bræmme, der i forvejen var udlagt langs vandløbene. Baseret på gennemsnittet i dette estimat er det nuværende areal med bræmmer 16.500 ha, og dermed vil et krav jf. Lov om randzoner resultere i yderligere 33.500 hektar braklagt bræmmeareal, svarende til en klimaeffekt på 93.365 t CO₂-ækvivalenter.

Jacob Jensen

/

Morten Ejrnæs